
Revisionsrapport

***Granskning av delårs-
rapport 2011***

Gällivare kommun

ConnyErkheikki
Aukt revisor
25 oktober 2011

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	4
3	Granskningsresultat	5
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	5
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Finansiella mål	5
3.2.2	Mål för verksamheten	6
3.3	Den översiktliga redogörelsens (förvaltningsberättelsens) innehåll och struktur	7
3.4	Resultatanalys	7
3.5	Driftsredovisning och prognos	8

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens delårsrapport för perioden 2011-01-01 – 2011-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2011.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är positivt med 28,0 Mkr (55,1 Mkr), vilket är 27,1 Mkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett överskott på 17,2 Mkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Att räkenskaperna i allt väsentligt ger en rättvisande bild av periodens resultat och ställning per den 31 augusti 2011.
- Att delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att den bör kompletteras med balansutredande not .
- Vi bedömer att kommunen har möjlighet att nå de finansiella mål som kommunfullmäktige har fastställt.
- Vi bedömer att kommunen inte har möjlighet att nå de verksamhetsmål som kommunfullmäktige har fastställt.

Vidare anser vi att delårsrapporten skulle vinna på att kortas ned i sidantal då det kan vara svårt för en läsare att tillgodogöra sig all information som den omfattar.

Delårsrapporten bör till kommande år kompletteras med en balansutredning.

Vi anser de att finansiella och verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning samt därtill kopplade nyckeltal behöver tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.

Med samhällsomvandlingen följer stora ekonomiska konsekvenser för Gällivare kommun. En följd av denna är att de kommunala tillgångar som finns i Malmberget fått förkortade nyttjandeperioder då de kommer att rivas i takt med gruvans utbredning. Vidare är en följd av omvandlingen att stora investeringar i kommunala tillgångar kommer att ske för att kompensera för de faciliteter som bortfaller i Malmberget.

Några större ekonomiska konsekvenser av samhällsomvandlingen kan ej utläsas ur Gällivares resultat- och balansräkning. Text har förkortade nyttjandeperioder i Malmbergets kommunala anläggningstillgångar ej resulterat i att avskrivningsplaner justerats.

Det är sannolikt att Gällivare kommun framledes måste genomföra investeringar med kortare livslängd som en del i det långsiktiga arbetet med stadsomvandlingen. I så fall bör avskrivningstider prövas även för dessa. Utan en långsiktig lösning måste varje händelse behandlas för sig, medan det är att föredra att ett system utarbetas som inbegriper bland annat investeringskalkylering vilken också tar hänsyn till eventuella delinvesteringar med kortare livslängd än normalt. Här ingår också att ta fram redovisningsprinciper. De eventuella bidrag/ersättningar som erhålls från bland andra LKAB och ska därefter redovisas utifrån den ekonomiska innebörd och de villkor man träffat med motparten.

Vi har förstått att kommunen tagit initiativ till att utreda redovisningstekniska frågor som berör samhällsomvandlingen. Redovisningshanteringen och den påverkan den får på resultat- och balansräkningen för kommunen är en del i en process som hanterar samhällsomvandlingen. Att få fram relevant ekonomisk information är också viktigt som en del i förberedelser inför förhandlingar med LKAB. Enligt vår mening är det viktigt att kommunen skyndsamt utreder detta och utför de anpassningar som kan komma ifråga.

Vi har noterat att det helägda dotterbolaget Gällivare Energi AB har en förlust om 13,1 Mkr per sista augusti men beräknas hämta in en del av underskottet till årsskiftet. Då bolaget har ett stort anläggningsskapital och stora skulder, är det viktigt att kommunen följer denna verksamhet noga.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner och landsting är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionsmed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Analys av relevanta dokument
- Granska specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en rättvisande redovisning
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Granska om måluppfyllelsen redovisas på ett sådant sätt, så att den medger att fullmäktige ges tillräckliga förutsättningar för att bedöma periodens måluppfyllelse.

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader. Resultatet för perioden januari – augusti uppgår till 28,0 mnkr

Bedömning

Vi har i samband med genomförd granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Vi har granskat ett urval av de periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster har periodiserats korrekt.

Vår bedömning är vidare att de föreskrifter och anvisningar som finns ger förutsättningar för att delårsrapporten ska uppfylla de krav som KRL ställer.

3.2 God ekonomisk hushållning

3.2.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budgetdirektiv 2011-2013

Ekonomi skall vara i balans och minst lämna ett resultat exklusive avskrivning och pensionsskuldökning som täcker:

- Avsättning till framtida pensioner enligt ”Placeringspolicy för förvaltning av likvida medel avsatta för framtida pensionsutbetalningar”.
- Resultat, minst 0,5 % skatter och bidrag.
- Finansiering av investeringar skall över tiden ske med egna medel.
- Oförändrad utdebitering av kommunalskatt under planeringsperioden 2011-2013.

De enskilda målen redovisas och kommenteras inte per augusti. En sammantagen bedömning sker i delårsrapporten om att samtliga finansiella mål bedöms uppfyllas till årsskiftet. Bedömning sker också av att man därför kommer att nå god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Bedömning

Vi har i vår granskning inte funnit något som tyder på att de prognostiserade resultaten är oförenliga med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budgetdirektiv 2011-2013. Redovisningen kunde dock ha varit tydligare eftersom de enskilda målen inte kommenteras. Någon kommentar lämnas heller inte till hur kommunen ligger till gentemot målen per 31 augusti. Beräkningar är inte redovisade vilket försvårar tolkningen.

Vi anser att målen samt där till kopplade nyckeltal behöver tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.

3.2.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt verksamhetsmål med bäring på god ekonomisk hushållning som antagits i budgetdirektiv 2011-2013.

Dessa mål är:

- Antalet anställda skall anpassas till befolkningsutvecklingen.
- Täckningsgraden på den skattefinansierade verksamheten ska öka.
- Sjuktalet minskar (ska minska) med 2 procentenheter jämfört med föregående år.

Av delårsrapporten framgår att inget av dessa mål är uppfyllt. Ingen åtgärd är genomförd vad gäller anpassningen av anställda till befolkningsutvecklingen. Täckningsgraden redovisas men har inte ökat under året. Sjuktalet har ökat jämfört med föregående delårsrapport.

Bedömning

I anslutning till målen har inte redovisats hur långt ifrån målen kommunen ligger. Några belopp eller nyckeltal redovisas inte heller. Redovisningen hade kunnat vara mer detaljerad. Ingen bedömning har i delårsrapporten skett om huruvida kommunen kommer att nå verksamhetsmålen till årsskiftet. Ingen bedömning har heller skett om kommunen kommer att nå god ekonomisk hushållning, helt eller delvis, ur det verksamhetsmässiga perspektivet.

Vi anser att målen samt där till kopplade nyckeltal behöver tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.

3.3 Den översiktliga redogörelsen (förvaltningsberättelsens) innehåll och struktur

I den översiktliga redogörelsen (förvaltningsberättelsen) redovisas kortfattat viktiga händelser under perioden, ekonomisk analys av utfall och prognos.

I den översiktliga redogörelsen (förvaltningsberättelsen) redovisas även en omvärldsbevakning med kommentarer kring befolkning och arbetsmarknad. Vidare finns kommentarer kring personalredovisningen.

3.4 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat med 17,2 mnkr vilket är 8,6 mnkr bättre än budgeterat. Avvikelsen beror på:

- 3 mnkr lägre avskrivningar
- Finansnetto +3,8 mnkr
- Försäljningsvinster +2,5 mnkr

Delårsrapporten saknar en s.k. balansutredande not avseende årets resultat i förhållande till det lagstadgade balanskravet. Vid avstämning av balanskravet bör kommunen utgå från nedanstående uppställning:

Årets resultat enligt resultaträkningen	+/-X
Avgår: samtliga realisationsvinster	-X
<u>Tillägg: realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet</u>	<u>+X</u>
Resultat enligt balanskravet:	X
Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5§:	
Öronmärkning för särskilt ändamål	
Tillägg: ianspråktagande av sparande	+X
Tillägg: reaförluster enligt undantagsmöjlighet	+X
Tillägg: reaförluster, placeringsmedel	+X
<u>Tillägg: större omstruktureringskostnad</u>	<u>+X</u>
Justerat resultat	+/-X,X

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2010 och 2011, samt avvikelsen mellan perioderna. Försämringen i resultat beror på att verksamhetens nettokostnader ökat medan skatter och generella statsbidrag är ungefär lika mellan åren.

<i>Resultaträkning 2011-08, mnkr</i>	<i>Utfall delår 2010</i>	<i>Utfall delår 2011</i>	<i>Avvikelse mellan perioderna</i>
Verksamhetens intäkter	151,0	159,2	+8,2
Verksamhetens kostnader	-730,9	-764,9	-34,0
Avskrivningar	-26,6	-27,0	-0,4
Verksamhetens nettokostnader	-606,5	-632,7	-26,2
Skatteintäkter	530,8	549,3	+18,5
Generella statsbidrag	125,4	108,5	-16,9
Finansiella intäkter	7,5	3,5	-4,0
Finansiella kostnader	,2,0	-0,6	+1,4
Periodens resultat	55,1	28,0	-27,1

3.5 Driftsredovisning och prognos

Den största avvikelsen mot budget per 2011-08-31 står Övrig verksamhet för som ligger 16,6 mkr bättre än budget. Årsprognosen pekar på ett resultat om 9,9 bättre än budget. På intäktssidan är skatter och bidrag 13,7 mkr bättre än budget per augusti, med en prognos om 13,5 mkr bättre än budget vid årets slut. Den näst största avvikelsen är avskrivningar som ligger 2,7 mkr bättre per augusti och beräknas till 3,0 mkr bättre än budget vid årsskiftet.

2011-10-25

Conny Erkheikki, aukt revisor

Hans Forsström

Projektledare

Uppdragsledare